

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

งานทรัพย์สินทางปัญญา
Intellectual Property

แผนงาน: การจัดการองค์ความรู้และบูรณาการงานวิจัยและบนพื้นที่สูง

โดย

สายทอง อินชัย และ เกื้อกูล จันทรรัตน์

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

รายงานฉบับสมบูรณ์

(Final Report)

งานทรัพย์สินทางปัญญา

Intellectual Property

แผนงาน: การจัดการองค์ความรู้และบูรณาการงานวิจัยและนวัตกรรมพื้นที่สูง

คณะทำงาน

สังกัด

สายทอง อินชัย

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

เกื้อกูล จันทรรัตน์

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

กันยายน 2558

กิตติกรรมประกาศ

งานทรัพย์สินทางปัญญา ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ที่ได้ให้งบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ในการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาทั้งที่เป็นผลผลิตมาจากการวิจัย และที่เป็นของชุมชน และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลในการดำเนินงานในครั้งนี้

ขอขอบคุณ หัวหน้าศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม เจ้าหน้าที่พัฒนาสังคมศูนย์ฯ พระบาทห้วยต้ม สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอพระบาทห้วยต้ม หัวหน้าศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลำน้อย กลุ่มสตรีทอผ้าชนกระบ้านห้วยห้อม ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน เจ้าหน้าที่พาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริปางตอง บ้านปางตอง ตำบลหมอกจำแป่ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน เจ้าหน้าที่โครงการขยายผลโครงการหลวงปางแดงใน วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมย้อมสีธรรมชาติบ้านปางแดงใน เจ้าหน้าที่โครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มถ่านอัดแท่งจากซังข้าวโพดบ้านศรีบุญเรือง และเจ้าหน้าที่โครงการขยายผลโครงการหลวงปากกล้วย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินงานจนสามารถดำเนินการแล้วเสร็จได้

งานทรัพย์สินทางปัญญา

กันยายน 2558

บทคัดย่อ

ปีงบประมาณ 2558 งานทรัพย์สินทางปัญญาดำเนินงานภายใต้กิจกรรมการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการจัดแจ้ง/จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากผลงานวิจัย และทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนทั้งหมด 15 รายการ และติดตามสถานะทรัพย์สินทางปัญญา/แก้ไขเพิ่มเติม/ดำเนินการตามขั้นตอนการขอขึ้นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งหมด 52 รายการ โดยมีทรัพย์สินทางปัญญาที่มีสถานะทางกฎหมายแล้ว 24 รายการ จัดทำหนังสือคู่มือ “การยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาประเภท สิทธิบัตร” จำนวน 1 เรื่อง และดำเนินการจัดจ้างดำเนินการพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Management System: IPMS) จำนวน 1 ระบบ

การดำเนินงานภายใต้กิจกรรมการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน ได้ศึกษา ศึกษา รวบรวม สังเคราะห์ ผลลัพธ์ องค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชนบนพื้นที่สูง จำนวน 5 พื้นที่ ได้แก่ ทรัพย์สินทางปัญญาประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงป่ากล้วย อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยน้ำขุ่น อ.แม่สรวย จ.เชียงราย ทรัพย์สินทางปัญญาประเภทเครื่องหมายการค้า ในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงโป่งคำ อ.สันติสุข จ.น่าน และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม อ.ลี้ จ.ลำพูน ทรัพย์สินทางปัญญาประเภทอนุสิทธิบัตร ในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ และทรัพย์สินทางปัญญาประเภทสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม อ.ลี้ จ.ลำพูน และได้ดำเนินการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และเครื่องหมายการค้าให้แก่ชุมชน อีกทั้ง ยังได้ดำเนินงานเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้รับการจดทะเบียนแล้ว จำนวน 4 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ลำน้อย อ.แม่ลำน้อย จ.แม่ฮ่องสอน โครงการขยายผลโครงการหลวงปางแดงใน อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม อ.ลี้ จ.ลำพูน และโครงการขยายผลโครงการหลวงโป่งคำ อ.สันติสุข จ.น่าน

Abstract

Fiscal year of 2015, the intellectual property task processing under the intellectual property management activities of Highland research and development institute (public organization) was registered the intellectual property on research and the community intellectual property for 15 issues, monitored the intellectual property status/edit and addition/managed follows the intellectual property registration process for 52 issues. There were the intellectual property issues that completed on legal status for 24 issues, the handbook making “the intellectual property registration of patent” for 1 issue and hired for developing the intellectual property management system: IPMS for 1 system.

The intellectual property task processing under the intellectual property management activities on community issue was studied, collected, analyzed on product and included knowledge management and indigenous knowledge on 5 highland communities such as the intellectual property of Thai traditional medicine wisdom for the extend result project on Pa Guay royal project Chomthong District, Chiang Mai Province and Huay Num Khun royal project development center Mae Suay District, Chiang Rai Province. The intellectual property of trademark for the extend result project on Pong Kum royal project San Ti Suk District, Nan Province and Phra Baht Huay Tom royal project development center Li District , Lamphun province. The intellectual property of petty patent for the extend result project on Huay Pao royal project Chiang Dao District, Chaing Mai Province. The intellectual property of design patent for Phra Baht Huay Tom royal project development center Li District, Lamphun province. The intellectual property of Thai traditional medicine wisdom was registration processed and also trademark registration for the community. In addition, the potential supporting on intellectual property management activities for 4 communities that completed registration such as 1) Mae La Noi royal project development center Mae La Noi District Mae Hong Son Province 2) the extend result project on Pang Deng Nai royal project Chiang Dao District, Chaing Mai Province 3) Phra Baht Huay Tom royal project development center Li District , Lamphun province and the extend result project on Pong Kum royal project San Ti Suk District, Nan Province.

สารบัญเรื่อง

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญเรื่อง	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ผลงานที่เป็นรูปธรรมที่คาดว่าจะได้รับเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้น	1
และตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ	2
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	
2.1 แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรทางปัญญา	3
2.2 องค์ความรู้ด้านทรัพยากรทางปัญญา	4
2.2.1 IP for SMEs ทรัพยากรทางปัญญาสำหรับผู้ประกอบการ	4
2.2.2 หลักสูตรสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	7
2.2.3 หลักสูตร “การสร้างแบรนด์ด้วยเครื่องหมายการค้า”	14
2.2.4 หลักสูตร “ความรู้ทั่วไป และการขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการออกแบบ	19
ผลิตภัณฑ์” และ “กรณีศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ประสบความสำเร็จ”	
2.2.5 หลักสูตร “การยกร่างคำขอสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และสิทธิบัตรการ	21
ออกแบบผลิตภัณฑ์”	
2.2.6 โครงการพัฒนางานวิจัยสู่นวัตกรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรทาง	32
ปัญญา	
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	35
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	
4.1 การบริหารจัดการทรัพยากรทางปัญญาที่เกิดจากผลผลิตงานวิจัย	36
4.1.1 จัดทะเบียน/จดแจ้งทรัพยากรทางปัญญาใหม่ที่เกิดจากผลงานวิจัย	36
4.1.2 ติดตามสถานะทรัพยากรทางปัญญา/แก้ไขเพิ่มเติม/ดำเนินการตามขั้นตอน	37
การขอยื่นจดทะเบียนทรัพยากรทางปัญญา	
4.1.3 จัดทำคู่มือการขอยื่นจดทะเบียนทรัพยากรทางปัญญาประเภทสิทธิบัตร	38
4.1.4 ปรับปรุงระบบบริหารจัดการทรัพยากรทางปัญญา	40
4.2 การบริหารจัดการทรัพยากรทางปัญญาของชุมชน	42
4.2.1 ศึกษา รวบรวม สังเคราะห์ ผลิตภัณฑ์ องค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชน	42
บนพื้นที่สูง	
4.2.2 จัดทะเบียน/จดแจ้งทรัพยากรทางปัญญาของชุมชนบนพื้นที่สูง	55
4.2.3 เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรทางปัญญา	57
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	72